

Kommunens nya LSS gruppboende Åsen tar form.

Verksamhet och budget

2017 -2019

Fastställd av KF 2016-11-10 § 202

Dnr KS/2016:63/04

G**GNEF**

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Mål för verksamheten.....	4
Förutsättningar och verksamhetens finansiering	7
Finansiella mål.....	10
Satsningar och kostnadsminskningar driftbudget 2017.....	11
Nämnder	12
Finansförvaltningen	12
Kommunstyrelsen	13
Barn- och utbildningsnämnden.....	14
Socialnämnden.....	16
Kultur- och fritidsnämnden	18
Tekniska nämnden	19
Miljö- och byggnadsnämnden.....	20
Kommunfullmäktige.....	20
Investeringar	21
Resultatbudget.....	23
Balansbudget	23
Sammanfattning av beslutspunkter	24

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Vår kommun har engagerade och lojala medarbetare som gör att kommunens verksamheter fungerar på ett ypperligt sätt. Min upplevelse är att medarbetare inom alla verksamheter ser kommunen som helhet. Tidigare års brukarundersökningar inom äldreomsorgen visar att vi har en god kvalitet och nöjda brukare. Inom skolan vet vi att vi har bra resultat vilket framgår av att en mycket hög andel av grundskolans avgångselever kommer in på nationella gymnasieprogram.

Vi har många utmaningar framför oss: Barnantalet växer, och det är vi glada för. Kommunen behöver bygga fler demensplatser. Våra lokaler för skola och barnomsorg och övrig verksamhet är stort i behov av underhåll. På lite längre sikt finns stora investeringsbehov. Kommunen måste se till att det finns tomter och bostäder för inflyttning.

Vårt budgetförslag handlar om att vi måste våga satsa. Barn och utbildningsnämnden får 8 miljoner extra i sin budget för att möta behoven inom verksamheten. Fler barn i förskolan som gör att vi måste utöka med fler förskolor. Tekniska nämnden får 3,8 miljoner extra för att underhållsbehoven är stora. De behoven kan inte vänta längre, för det blir naturligtvis dyrare framöver.

Att våga satsa betyder också att satsning kostar.

För att finansiera detta behövs en skattehöjning på 29 öre som ger kommunen 5,8 miljoner kronor mer att driva verksamhet för. För den som tjänar 25 000 kr/månad blir effekten skattehöjningen 67 kr/månad i plånboken.

Jag är övertygad om att medborgarna vill att vi ska ha bra service inom barnomsorg, skola, vård och omsorg samt kultur. Dessutom tror jag alla förstår att underhållet på våra fastigheter måste göras: annars skjuter vi kostnaderna framför oss, och låter lokalerna förfalla så att underhållet blir ännu större de följande åren.

En skattehöjning för 2017 innebär även att det ekonomiska läget blir bättre för 2018 och 2019. Vi vet att ekonomin även dessa år kommer att innebära utmaningar.

Jag vill att våra medborgare ska känna att de får en bra service, att de ser en upprustning av kommunen och stolt kan säga: "Jag trivs i Gagnefs kommun"!

*Irene Homman
Kommunstyrelsens ordförande*

Mål för verksamheten

VÄRDEGRUND / FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Jag är här för alla människor som bor, verkar i eller besöker Gagnefs kommun.

Jag är kommunikativ och möter människor med respekt.

Jag är beredd att tänka nytt och försöker se utveckling och förbättring.

Vision och strategiska mål 2017-2019

Vision

Gagnef är en attraktiv kommun för boende, företagande och besökare. Genom engagemang och kreativitet skapar vi samhället tillsammans.

Strategiska mål

Vi ska bli fler!

Gagnef har många attraktiva boendemiljöer. Här finns närhet till natur, vatten, vackra vyer, kulturhistoriskt värdefulla miljöer, service och kollektivtrafik. För att möta efterfrågan på byggbar mark ska kommunen erbjuda tomter i olika storlekar och lägen.

Vi arbetar vidare med att öka bostadsbyggandet för att möjliggöra för flera människor att bo och leva i Gagnef! Kommunen ska också öka sin attraktivitet genom att utveckla de offentliga miljöerna, såväl gestaltningsmässigt som ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Hur mäter vi?

- ✓ Antal invånare
- ✓ Antal nyproducerade lägenheter och småhus

Vi erbjuder en meningsfull fritid

I Gagnefs kommun finns stora möjligheter till en meningsfull fritid! Vi har ett rikt kulturliv där traditioner möter nya idéer och yttringar. Alla ges förutsättningar till att delta i aktiviteter som ger innehåll och mening i livet både i föreningsform och individuellt.

I hela kommunen finns många aktiva föreningar med ett brett utbud inom både idrotts- och kulturområdet. Föreningarna i kommunen utgör grunden i vår fritidsverksamhet. Stöd till föreningar och arbetet med engagemang, delaktighet och inflytande för unga är prioriterade områden.

Hur mäter vi?

- ✓ Medborgarundersökningar och LUPP
- ✓ Antal ideella föreningar i kommunen
- ✓ Antal besökare vid bibliotek och fritidsgårdar

Vi är ett tryggt samhälle

I Gagnefs kommun känner sig människor trygga. Vi har en låg brottslighet och minskar den ytterligare genom att stödja olika brottsförebyggande initiativ, exempelvis med trygghetsvandringar och grannsamverkan.

Vi erbjuder en trygg uppväxt för barn och ungdomar där vi värnar om våra byskolor. Familjens Hus är navet i våra satsningar på förebyggande och tidiga insatser och en prioriterad verksamhet för att bidra till trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar.

Hur mäter vi?

- ✓ Brottsstatistik
- ✓ LUPP

Vi erbjuder goda förutsättningar för företagande och sysselsättning

Företagen i kommunen hade 2014 den bästa tillväxten i länet! Vi ger företagen i kommunen goda förutsättningar att fortsätta växa!

Arbetslösheten i Gagnefs kommun är låg. Förutom att företag och offentlig sektor i kommunen erbjuder en differentierad arbetsmarknad har vi med vårt geografiska läge bra pendlingsmöjligheter. För personer som av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden erbjuder vi arbetsträning och kompetenshöjande verksamheter.

Infrastrukturfrågorna är viktiga! Vi ska ha goda buss- och tågförbindelser både inom kommunen och med vår omvärld. Utbyggnad av fiber till våra orter är en framgångsfaktor för såväl företagare som sysselsättning.

Hur mäter vi?

- ✓ Antal ungdomar med försörjningsstöd
- ✓ Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd
- ✓ Svenskt näringslivs ranking
- ✓ Nettoökning av antal företag

Vi bidrar till ett hållbart samhälle

Vi vill bidra till ett hållbart samhälle och satsar bland annat på närproducerade och ekologiska livsmedel i våra verksamheter. Vi ska också bidra till minskade koldioxidutsläpp genom att förbättra kollektivtrafiken, bygga ut gång- och cykelvägnätet och arbeta med energieffektiviseringar av såväl verksamheter som bostäder. Vi vill också uppmuntra till minskning av avfall genom återvinning och återanvändning.

Hur mäter vi?

- ✓ Andelen ekologiska/KRAV-märkta livsmedel som serveras i verksamheterna
- ✓ Minskning av oljeförbrukning i våra fastigheter
- ✓ Andel miljöklassade bilar i kommunen
- ✓ Antal resande med kollektivtrafiken

Vi ger våra barn och ungdomar bra förutsättningar för fortsatta studier och arbete

Enligt all forskning är en fullföljd skolgång den enskilt viktigaste framgångsfaktorn i livet. Det är därför viktigt att vi ger våra barn och unga bra förutsättningar att fullfölja sin skolgång. Skolan ska vara en kreativ mötesplats för att utveckla sina talanger, var och en efter sin förmåga! Vi ska utveckla arbetssätt och arbetsformer i skolan med fokus på elevens egna lärande och arbeta med att öka elevernas inflytande över det egna lärande.

Hur mäter vi?

- ✓ Andel elever som uppnår målen i alla ämnen i åk 6 resp åk 9
- ✓ Alla ungdomar ska komma in på ett nationellt gymnasieprogram

Vi ger möjlighet till ett värdigt liv och stärka människors självständighet

Verksamheterna inom äldreomsorgen har under flera år fått höga betyg vid de nationella kvalitetsmätningarna. Vi ska arbeta med att bibehålla den höga kvaliteten i verksamheten. Byggnationen av ett nytt demensboende är en prioriterad fråga.

Våra brukare ska vara delaktiga i planeringen och utformningen av sina insatser och vi ska arbeta med att stärka människors självständighet. Valen i det dagliga livet ska tas av brukaren.

Vi ger nyanlända goda förutsättningar till utbildning och arbete.

Hur mäter vi?

- ✓ Nöjd Kund Index

Vi bedriver vår verksamhet med god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att vi inte ska göra av med mera pengar än vi har. Det innebär också att vi inte har orimligt höga kostnader för verksamheterna utan att de bedrivs på ett så effektivt sätt som möjligt.

Hur mäter vi?

- ✓ Budgetföljsamhet

Förutsättningar och verksamhetens finansiering

Skattesats

Budgeten bygger på en ökning av skattesatsen med 0,29 % från 22,72 % till 23,01%.

Skatte- och utjämningsintäkter samt befolkningsutveckling

Skatte- och utjämningsintäkter	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
<i>Skatteintäkter</i>	448 021	462 704	479 289	495 183
<i>Intäkts-/kostnadsutjämnning</i>	94 677	111 980	105 148	105 682
<i>LSS utjämnning</i>	-3 398	990	991	992
<i>Fastighetsavgift</i>	22 758	22 757	22 757	22 757
Summa skatte o utjämnning	562 058	598 431	608 185	624 614

Under 2016 har kommunen haft ökande befolkningssiffror. Ökningen av befolkningen har varit relativt stabil sedan början av 2015, med en normal minskning hösten 2015. SCB:s statistik visar att befolkningen sista juni var 10 143 personer. Indikativt har befolkningen fortsatt att växa och var preliminärt 10 177 den första september. Detta är i linje med utvecklingen i riket och ett resultat av den kraftiga flyktingströmmen hösten 2015. Invandringen har medfört att det har varit svårt att lägga befolkningsprognoser 2016. För riket som helhet har man räknat med en betydande befolkningstillväxt under kommande år.

Kommunen tog i början av 2016 fram en ny befolkningsprognos, som visar på fortsatt befolkningsökning, dock med en svagare utveckling än i riket som helhet. Denna prognos visar på en befolkning vid slutet av 2016 på 10 097 personer. Utvecklingen tyder på att denna siffra är för försiktig.

Under budgetarbetet har utgångspunkten för kostnaderna varit en prognos på 10 097 personer. Om befolkningen ökar ger detta visserligen högre skatteintäkter, men även högre kostnader. Bedömningen är att den ökade befolkningen i stor grad kommer påverka barn- och utbildningsnämnden och särskilt kostnaderna för förskolan. Kommunstyrelsen har därför beslutat att öka anslaget till barn- och utbildningsnämnden med 2 500 tkr samtidigt som befolkningsantagandet för skatteintäkterna ökas till 10 148 personer.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Gagnefs kommun är en relativt liten ekonomisk enhet med begränsade möjligheter att följa den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld. I stort har kommunen valt att förlita sig på den bevakning som genomförs av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och de intäkts- och kostnadsprognoser som SKL presenterar. Dessa prognoser ligger till grund för kommunens budgetförutsättningar.

Ökning i %	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SKL:s prognos (16:51)						
<i>Timlönekostnad</i>		3,7	2,3	2,9	3,1	3,4
<i>Inflation (SKL)</i>	0,2	0,6	1,2	1,6	1,9	2,0
<i>Realt skatteunderlag</i>		1,8	2,3	1,9	1,1	0,8
SKL:s Prisindex för kommunal verksamhet (SKL 16:51)						
<i>Arbetskraftskostnader</i>		3,4	3,6	3,0	3,2	3,4
<i>Prisindex (PKV)</i>		2,8	3,0	2,7	2,9	3,2
Kommunens budget förutsättningar						
<i>Lönehöjningar</i>	2,6	3,2	2,5	2,9	3,1	3,4
<i>Prishöjningar</i>	1,0	1,5	0,0	0,7	2,3	2,0
<i>Entreprenader</i>	2,3	2,7	1,5	3,2	2,9	3,2
<i>Internränta</i>		2,5	2,4	1,75	1,75	1,75

För 2017 är det osäkerhet omkring kostnaderna för lönehöjningar, då det är sifferlösa avtal på flera avtalsområden. Samma situation rådde inför 2016, då kommunen valde att lägga en lägre ökningsciffr (2,5 %) än den av SKL uträknade prognosen på 3,4 %. Kommunens siffra har visat sig bli för låg för 2016 med ett utfall nära 2,9 % vilket dock är lägre än SKL:s prognos. För 2017 följer vi SKL:s prognos som är 2,9 %. En summa motsvarande denna kostnadsökning läggs som en central pott. Nämnderna kommer under 2017 kompenseras från denna pott för faktiska utfall av lönehöjningarna.

När det gäller prishöjningar har dessa varit lägre än kommunens kompensation för prisökningar de senaste åren. I SKL:s prognos från april (SKL cirkulär 16:17) räknades med samlad prisökning för åren 2014-2016 på 1,7 %. För samma period har kommunen räknat med en inflationskompensation på 2,5 % i de ramarna nämnderna har fått. Detta innebär att nämnderna överkompenserats med 0,8 % för perioden.

SKL:s senaste prognos (SKL 16:51) har justerat kostnadsförväntningarna en hel del. Prognosen är prishöjningar på 1,6 % 2017 vilket innebär en underkompensation för inflation med 0,4 % 2017. Detta har justerats i förväntningarna för 2018.

För entreprenader, verksamhet som kommunen köper från externa parter, har kommunen normalt använt SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som riktlinje. Även här har SKL gjort justeringar sent i processen. 2017 justerar SKL siffran till 2,7 % vilket innebär en överkompensation 2017 med 0,5 %. Detta har inte i budgeten justerats i förutsättningarna för 2018 och 2019.

Budget lönehöjningar

Budget för lönehöjningar har beräknats som en sammanhållen summa. I och med att det totala utfallet av lönerörelsen 2016 inte är känt när budget upprättas, har ingen lönehöjningskompensation tilldelats nämnderna utan har budgeterats inom kommunledningens verksamhetsområde.

Nämnderna ska budgetera sina personalkostnader utifrån den lönenivå som gäller hösten 2016.

Lönehöjningarna som är budgeterat inom kommunledningens verksamhetsområde fördelas ut på nämnderna när de verkliga kostnaderna är kända.

Kapitalkostnader

Budgeten bygger på beräkning av kapitalkostnader för redan genomförda investeringar, beräkningar av tillkommande kapitalkostnader 2017 för investeringar som genomförs under 2016, samt kapitalkostnader som kommer tillkomma som resultat av investeringsbudgeten 2017. Beräkningen av tillkommande kapitalkostnader bygger på investeringsbudget och tidigare fattade investeringsbeslut samt utifrån ett uppskattat datum för när investeringen kommer att aktiveras.

Kapitalkostnaderna består av internräntor och avskrivningar. Internräntan för 2017 är satt till 1,75 % i enlighet med SKL:s cirkulär 16:6. Detta är något högre än kommunens prognosticerade räntekostnad för 2017 som i juli 2016 uppskattas till 1,52 %. Internräntan har ingen faktisk påverkan på nämndernas ramar, utan är en intern transaktion. Syftet är att göra nämndernas kostnader jämförbara med andra kommuners kostnader. Kommunen skulle kunna välja att tillämpa en egen internränta utifrån kommunens egna faktiska lånekostnader. Uppfattningen är dock att den bästa jämförbarheten uppstår genom att vi tillämpar den samma internränta som många andra kommuner i Sverige, nämligen den av SKL föreslagna 1,75 %. Denna bedömning kan bli annorlunda i framtiden om det visar sig att ett stort antal kommuner går över till att tillämpa en egen beräknad internränta.

Upplåning och låneskuld

Låneskuldsutveckling (mnkr)	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Låneskuld vid årets början	-457,9	-503,3	-520,0	-539,3
Årets överskott	9,9	12,0	12,3	12,5
Årets investeringar	-78,3	-57,7	-62,5	-59,8
Årets avskrivningar	23,0	29,1	30,9	30,7
Lånebehov	-45,4	-16,6	-19,3	-16,6
Låneskuld vid årets slut	-503,3	-520,0	-539,3	-555,8
Del av skuld som avser dotterbolag	270,2	270,2	270,2	270,2
Del av skuld som avser kommun	-233,1	-249,8	-269,1	-285,6

Tabellen visar hur låneskulden kommer att utvecklas enligt de förutsättningar som är kända. För 2016 utgår vi från senast kända prognos, både för överskott, investeringar samt avskrivningar. För budgetåren utgår vi från att den lagda budgeten följs, samt vissa ombudgeteringar från 2016-2017. Investeringarna bygger på investeringsbudget 2016 samt de strategiska investeringsbeslut som fattats tidigare (se avsnittet om investeringar). Tabellen tar inte hänsyn till eventuella lånebehov i dotterbolagen 2017–2019.

Tabellen visar att låneskulden kommer att öka varje år fram till och med 2019. Kommunens framtida lånebehov kommer utredas ytterligare i den kommunalekonomiska långtidsplan som presenteras hösten 2016.

Beslut om låneram fattas genom ett särskilt beslut *Ramar för in- och utlåning i Gagnefs kommunkoncern* i enlighet med kommunens *Finanspolicy* reviderad per 2014-03-10. Ett separat beslut om denna låneram kommer att tas i anslutning till budgetbeslutet.

Enligt kommunens finanspolicy ska räntan som dotterbolag betalar till kommunen bygga på genomsnittlig ränta för kommunens låneportfölj, kompletterat med en räntemarginal som fastställs i *Ramar för in- och utlåning i Gagnefs kommunkoncern*. Marginalen föreslås 2017 ligga kvar på 0,4 % (40 räntepunkter).

Överskottskrav och effektiviseringsbehov 2018 och 2019

Budgeten bygger på att det finansiella målet om ett överskott som motsvarar 2 % av skatte- och utjämningsintäkterna ska nås varje år.

För 2018 och 2019 har kostnadsbehovet räknats utifrån oförändrad verksamhet från 2016. Kostnadshöjningar har räknats utifrån budgetförutsättningarna i tabellen ovan. Skatte- och utjämningsintäkter har räknats utifrån SKL:s senaste skatteprognos (SKL 16:51) och kommunens mest aktuella befolkningsprognos.

Om en balanserad budget ska nås dessa år behövs besparingar på 10,9 mnkr år 2018 och ytterligare 4,4 mnkr år 2019. I nämndernas ramar för dessa år har detta besparingsbehov fördelats utifrån nämndernas totala ramar. Det innebär ett effektiviseringskrav på 1,8 % år 2018 och ytterligare 1,5 % år 2019.

Finansiella mål

Hösten 2017 kommer ett förslag till ekonomisk långtidsplan behandlas politisk. Som resultat av detta kommer kommunens *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* revideras. I riktlinjerna framgår kommunens långsiktiga finansiella mål. Dessa kan komma att revideras med utgångspunkt i den ekonomiska långtidsplanen.

De finansiella delmålen för budgetåret beslutas som en del av kommunens budgetbeslut.

I och med att de långsiktiga finansiella målen kan komma att revideras, kan även de finansiella delmålen för 2017 komma att behöva revideras.

I budgetförslaget föreslås finansiella delmål för 2017 som gäller tills dessa eventuellt justeras vid ett senare beslut.

Långsiktiga finansiella mål

- Kommunen ska varje år uppnå ett överskott på 2 % räknat som andel av "summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning" inklusive eventuell balanskravsutjämning.
- Kommunen ska uppnå positivt eget kapital inklusive pensionsförpliktelser senast 2024.
- Kommunkoncernens låneskuld per invånare får inte överstiga 60 tkr under perioden fram till 2024 och ska vara under 45 tkr per invånare år 2024.
- Kommunkoncernens soliditet exklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 20 % under perioden fram till 2024 och ska vara över 27 % år 2024.

Finansiella delmål för 2017

Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % i enlighet med det långsiktiga finansiella målet.

Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.

Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.

(Soliditetsmålet följs endast upp vid årsbokslut.)

Satsningar och kostnadsminskningar driftbudget 2017

Satsningar och kostnadsminskningar	per nämnd (tkr)
Kommunstyrelsen	
Systemkostnader	650
Diverse effektiviseringar	-171
	479
Barn- och utbildningsnämnden	
Volymökning förskole- och skolverksamhet	5 085
Volymökning IM språk	1 330
Utökning vuxenutbildning	800
Utökning fastighetskostnader	1 055
Särskilda satsningar	570
Diverse effektiviseringar	-820
Särskild utökning barn- och utbildning förskola	2 500
	10 520
Socialnämnden	
Netto kostnadsökning LSS	1 522
Netto kostnadsminskning säbo	-1 200
Kostnadsminskning hemtjänst	-500
Personalutökningar	1 100
Särskilda satsningar	540
	1 462
Kultur- och fritidsnämnden	
Netto driftskostnadsökning	160
	160
Tekniska nämnden	
Utökning underhållsbehov	3 750
Avveckling av gamla kommunförrådet	1 800
Diverse effektiviseringar	-535
	5 015
Miljö- och byggnadsnämnden	
Personalutökningar	430
Diverse effektiviseringar	-34
	396
Total	18 032

Nämnder

Budget och anslag	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag nämnder (tkr)				
<i>Kommunstyrelse</i>	-80 098	-86 871	-88 428	-91 366
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-238 034	-256 323	-258 436	-263 887
<i>Socialnämnden</i>	-197 804	-203 211	-205 053	-209 753
<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	-14 686	-14 933	-15 021	-15 294
<i>Tekniska nämnden</i>	-14 361	-15 988	-17 328	-18 922
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i>	-3 450	-3 893	-3 939	-4 047
<i>Kommunfullmäktige</i>	-2 044	-2 109	-2 132	-2 186
Summa driftsanslag nämnder	-550 477	-583 327	-590 338	-605 454
Finansförvaltningen	561 719	595 296	602 502	617 946
Budgeterat resultat	11 242	11 969	12 164	12 492
Investeringsanslag (tkr)				
<i>Kommunstyrelse</i>	-3 700	-2 300	-1 300	-1 300
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-2 975	-5 600	-6 000	-4 000
<i>Socialnämnden</i>	-500	-4 100	-500	-3 500
<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	-250			
<i>Tekniska nämnden</i>	-15 000	-24 100	-54 450	-50 950
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i>				
<i>Kommunfullmäktige</i>				
<i>Plan investeringsanslag 2018-2019</i>				
Summa investeringsbudget	-22 425	-36 100	-62 250	-59 750

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Sammanfattning (tkr)				
<i>Verksamhetens kostnader</i>	-10 564	-9 033	-12 146	-13 787
<i>Skatteintäkter</i>	448 021	462 704	479 289	495 183
<i>Utjämnning och generella st</i>	91 279	112 970	106 139	106 674
<i>Kommunal fastighetsavgift</i>	22 758	22 757	22 757	22 757
<i>Finansiella intäkter</i>	6 723	6 480	6 480	6 480
<i>Finansiella kostnader</i>	-8 246	-8 455	-8 455	-8 455
<i>Internräntor</i>	11 748	7 873	8 438	9 094
Summa Finansförvaltning	561 719	595 296	602 502	617 946

Kommunstyrelsen

Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens centrala förvaltning. I förvaltningen ingår personalavdelningen, ekonomiavdelningen och kommunikationsavdelningen. Styrelsen ansvarar för de flesta verksamheter som bedrivs av externa parter och i samarbete med andra kommuner.

Kommunstyrelse	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-80 098	-86 871	-88 428	-91 366
Investeringsanslag (tkr)	-3 700	-2 300	-1 300	-1 300

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge	Budgeten bygger på förra årets budget på verksamheter och med uppräknade kostnader.
IT-system	Ramen innehåller förstärkningar med 650 tkr för att täcka ökade kostnader för IT-system.
Utvecklingsbehov	En översyn måste göras över kommunens personalsystem, vilket kan innebära behov för upphandling av nytt system. Kommunstyrelsen får en ramhöjning på 250 tkr för upphandlingsstöd.
Effektiviseringar	Kommunstyrelsen har ett effektiviseringskrav på 171 tkr.
Utvecklingsmedel	Inom kommunledningens driftbudget finns 2 mnkr avsatta till utvecklingsinsatser.
Investeringar	Kommunstyrelsens investeringsmedel går främst till fiberutbyggnad, serverkapacitet, switchar och övrig infrastruktur.
Kapital-kostnader	I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 3,0 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar och driver kommunens förskole- och grundskoleverksamhet, samt kommunens kostenheter. Nämnden ansvarar även för gymnasieskoleverksamhet som köps av andra kommuner och friskolor.

Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-238 034	-256 323	-258 436	-263 887
Investeringsanslag (tkr)	-2 975	-5 600	-6 000	-4 000

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge

Nämndens budgetförslag bygger på i huvudsak prognoser för antalet barn i förskola och fritidshem, elevutveckling i grundskola, särskola och gymnasiet. Prognoserna utgör grund för den resursfördelning som görs utifrån fastställda nyckeltal för respektive verksamhet. Utöver den generella resursfördelningen fördelas riktade resurser till barn- och elever med särskilda behov.

Nämndens delårsprognos innebär att man troligen inte håller den ekonomiska ramen 2016. Inför året fick verksamheterna krav på kostnadsminskningar på 3,9 mnkr. Efter genomförd effektivisering ökades ramen med 3,1 mnkr för att kompensera verksamheterna som visar volymförändringar.

Förskolan

2016 kommer förskolan med anledning av ett stigande antal inskrivna barn inte kunna hålla budgeten. Verksamheterna fick en ram utgående på 500 barn som visat sig vara alldeles för lågt. Under våren 2016 har kommunens förskolor och pedagogisk omsorg haft 531 inskrivna barn i snitt. Per sista maj fanns det 547 placerade barn i kommunala verksamheter. Därutöver var 30 barn inskrivna på fristående verksamheter samt att 11 barn fick vårdnadsbidrag per sista juni. Den avsatta budgeten för köp av platser i fristående förskoleverksamheter kommer hållas.

Enligt kommunens befolkningsprognos går behovet av förskoleplatser upp de närmaste åren. Behovet av platser 2017 beräknas till 576. Detta bidrar till att det redan 2016 behövts tillskapats förskoleplatser vilket resulterar i ökade lokalkostnader.

Utifrån prognosen för barnantalet 2017 finns ett behov för ramökningar med 5,3 tjänster. Därför ligger i budgeten ett särskilt utökning av anslaget för barn- och utbildningsförvaltningen med 2 500 tkr.

I budgetramen avsätts medel för arbetskläder till förskolepersonalen.

Grundskolan

Prognosen 2017 av antalet elever i kommunen visar på en ökning med 21 elever. Detta innebär en utökning utifrån nyckeltalet med 1,6 tjänster.

I årets budget har grundskolan fått en neddragen budget på 350 tkr avseende inköp av läromedel. Under 2016 kan vi se en ökad kostnad för kopiering och ett underskott i anslaget för förbrukning. Ambitionen är att återställa besparingskravet.

Fritidshem

Prognosen visar på en ökning med 32 elever vilket med det beslutade nyckeltalet innebär en ökning med 1,8 tjänster som helhet.

Obligatorisk grundskola	<p>Nuvarande elevprognos på sär- och träningskolan för kommande läsår gör gällande att antalet på grundskola kommer att öka från dagens 8 elever till 10 läsåret 2016-17. Under läsåret 2017/18 minskar därefter antalet till att åter vara 8 elever. Däremot förväntas åldersspridningen bland eleverna att öka, vilket kan komma att ställa krav på mer delad undervisning.</p> <p>För träningskolan väntas antalet elever kvarstå såväl läsåret 2016/17 som 2017/18 till 6 stycken. Behovet av assistenttillgång förväntas dock öka pga nya elever med multihandikapp vilket ingår i ramuppräknigen.</p>
Gymnasieskola	2017 räknar vi med att kommunen ansvarar i snitt för 380 gymnasieelever som går i skolor utanför kommunen. I budget ingår ramökningar för att kompensera höjda gymnasiekostnader.
IM-program	<p>Introduktionsprogrammen har ökat elevantalet de senaste åren. 2017 räknas med 75 elever mot 60 elever 2016. Förvaltningen räknar med varje elev som skrivs in på IM-språk/ förberedelseklassen kommer behöva studera i ca tre år för att bli behörig till ett nationellt program.</p> <p>För att ge eleverna en bra start i skolan och möjligheten att snabbt integreras har personalresurserna utökats. Ökningen finansieras dels genom en ramhöjning på 1,3 mnkr dels genom en överföring från integrationsverksamheten till BUN med 1,5 mnkr.</p>
Särgymnasium	I snitt kommer kommunen ansvarar för 7 elever. En av dessa elever har ett omfattande behov av särskilt stöd vilket gör att kostnaderna inte kommer att minska. Därutöver har de interkommunala ersättningarna ökat de senaste åren vilka bidrar till behovet av ett utökat budgetram.
Vuxenutbildning	Förvaltningen har under ett antal år fått statsbidrag för den yrkesinriktad gymnasiala vuxenutbildningen. Bidraget finansierar 2,0 tjänster inom omvårdnadsutbildningen. Det statliga anslaget för yrkesvux har sänkts betydligt. Kommunen vill även i framtiden erbjuda vård- och omsorgsutbildningen vilket innebär en föreslagen ramhöjning med 0,8 mnkr.
Lokalkostnader	I ramförslaget ingår en omstrukturering av lokalerna som resultat av den beslutade ombyggnationen av Hedens skola. Utöver detta ingår även i ramen en ökning av anslaget för lokalkostnader i förskolan.
Kostenheten	<p>För att kunna kvalitetssäkra maten som serveras på skolorna/förskolorna och kommunens särskilda boenden arbetar kostavdelningen med kostdatasystemet "Mashie". Arbeta med att ta fram fungerande recept/ tillagningsanvisningar samt näringsvärdes- och prisberäkningar kräver under en period extra administrativa resurser vilket tillförs under 2017. Kostpersonalen ska kontinuerligt genomgå repetitionsutbildning i livsmedelshygien och under 2017 är det åter dags för en utbildningsinsats.</p> <p>Antalet barn inom barnomsorgen och elever på skolorna som har behov av specialkost ökar hela tiden. För att säkerställa att barnen/eleverna får rätt specialkost ges en ramökning för att personalen som ansvarar för tillagning av specialkost får kompetensutveckling.</p>
Effektiviseringar	I nämndens ram ingår ett samlat effektiviseringskrav på 820 tkr som ska åstadkommas genom intäktsförstärkningar och kostnadsminskningar
Investeringar	<p>Kostenheten: 1 100 tkr</p> <p>Utemiljö: 500 tkr (en utelekplats)</p> <p>Möbler/ inventarier: 2 500 tkr</p> <p>Fastighet verksamhetsanpassningar: 2 000 tkr</p>
Kapitalkostnader	I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 3 524 tkr.

Socialnämnden

Nämndens uppdrag

Nämnden ansvarar för kommunens särskilda boenden, anhörigstöd, hemtjänst, hemsjukvård, individ och familjeomsorg, Familjens hus, LSS verksamhet, biståndsbedömning, integration samt arbete och utveckling.

Socialnämnden	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-197 804	-203 211	-205 053	-209 753
Investeringsanslag (tkr)	-500	-4 100	-500	-3 500

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge

Verksamheten kommer troligtvis inte hålla den ekonomiska ramen 2016. Inför året fick verksamheten krav på kostnadsminskningar på 2 mnkr inom hemtjänsten och 1,4 mnkr på integrationsenheten. Dock har ramen ökat med cirka 10 mnkr. Prognosen visar på ett underskott med 1,7 mnkr. Under 2016 har det funnits för få platser på särskilt boende för äldre. Det har visat sig i ökat tryck på korttidsplatserna och kostnader för utskrivningsklara som ligger kvar på sjukhus. I slutet av året beräknas Solgården vara i drift och bidra till att kostnaderna för utskrivningsklara minskar. På grund av platsbristen kommer verksamheten att få hantera ett antal viten för ej verkställda beslut som kommer att påverka resultatet under 2016-2017.

Inom IFO barn och familj har man externa konsulter för att klara verksamheten och man har gjort fler placeringar än beräknat. Inom LSS har man ökat personaltätheten för att klara ett ökat behov på ett boende.

Befolknings- utveckling

Befolkningsprognosen visar på en ökning av antalet personer i åldern 65 år och äldre med 100 personer (4,3 %) fram till planperiodens slut år 2019. Befolkningsökningen kommer sannolikt att innebära volymökningar för äldreomsorgens verksamheter. En ökning inom hemtjänsten har under 2015 påvisats. Enligt befolkningsprognosen kommer antalet äldre över 80 år att öka med 235 personer (40 %) fram till år 2025.

Särskilda boenden, hemtjänst samt externa placeringar

Utvecklingen inom särskilda boendeformer går mot att de som flyttar in är allt äldre och har omfattande vårdbehov. Det gör att vården är mer omfattande och ställer krav på högre kompetens gällande medicinska insatser och palliativ vård vilket ökar kravet på stabil bemanning. Personalbudgeten på äldreomsorgen har visat ett bättre resultat än i fjol samma period efter den schemaöversyn som gjordes under våren 2015. Från januari till juli 2016 har personalkostnaden inom hela äldreomsorgen minskat med 2,9 mnkr och den arbetade tiden har minskat med 15 195 timmar jämfört med samma period 2015. Det är ett bra arbete som har genomförts men det är ett arbete som behöver fortsätta även under de kommande åren.

Solgårdens öppning hösten 2016 kommer att innebära en omstrukturering av verksamheten inom säbo och korttidsplatser. I ramen 2017 budgeteras med en netto kostnadsminskning på 1,2 mnkr.

Boendestruktur för äldre

Behovet av bostäder anpassade för äldre kommer att vara mycket stort under en lång tid framöver. Det kommer att vara omöjligt att lösa behovet enbart genom en enda insats. Det behövs många olika åtgärder, samverkan och nytänkande, både i nyproduktion och i det befintliga bostadsbestånden. Avgörande är att det planeras för mellanboendeformer/ trygghetsboenden som inte kräver biståndsbedömning i syfte att minska behovet av särskilda boenden.

Hemtjänst	Hemtjänsten ska ge personer med olika funktionsnedsättningar möjligheten att klara sin livsföring i det egna boendet. Hemtjänstinsatser ges i hela kommunen dygnet runt. Hemtjänst håller en fortsatt stor volym. Inom hemtjänsten pågår ett effektiviseringsarbete i syfte att utnyttja de samlade personalresurserna bättre. Målsättningen är att effektivisera hemtjänsttimmen för att minska kostnaderna för varje utförd timme. I ramen 2016 budgeteras med effektiviseringar på 0,5 mnkr.
Hjälpmedel-kostnader	Kostnaderna för hjälpmedel har ökat och ett tillägg på 400 tkr görs för 2017 års budget.
Integration	Då Migrationsverket beslutat att minska ersättningarna för ensamkommande barn radikalt så kommer det innebära stor påverkan av integrationsverksamhet. Hösten 2016 påbörjas ett omställningsarbete för att försöka klara de tuffa kraven. Bostäder för att klara flyktingmottagandet och utsluss av ensamkommande unga finns inte i Gagnefs kommun idag. Ett intensivt arbete för att klara varje månad pågår men behovet kommer att bli större under nästa år så vi behöver en mer långsiktig lösning för att kunna hantera det. Förutsättningen för budget är att verksamheten bedrivs inom ramen för de ersättningar kommunen får från Migrationsverket.
Biståndshandläggare	För att klara de nya kraven i Socialtjänstförordningen (2001:937) 2 kap 3 § om hur tillgång av personal ska finnas utifrån den enskildes aktuella behov, utökas biståndshandläggarna med en tjänst.
LSS-verksamheten	Det nya LSS boendet Åsen för 6 personer invigs hösten 2016. Det har genomförts en kartläggning på behovet hos de personer som ska flytta in på boendet och det visar att det faktiska behovet blev större än beräknat vilket innebär behov av ramhöjning. Även inom Kajens verksamhet finns behov av utökad ram. Däremot beräknas behoven inom personlig assistens minska. Ramens nettoökning uppgår till 1,5 mnkr.
IFO-Verksamheten	När den nya nämndorganisationen genomfördes 2015 omvandlades en av IFO receptionens administratörer till nämndsekreterare och ingen resursförstärkning gjordes i samband med förändringen. Därför sker en ramökning för att kunna finansiera tjänsten.
Personalkläder	Ny föreskrift (SOSFS 2015:10) om att det är obligatoriskt att bära arbetskläder trädde i kraft 1 januari 2016 vilket innebär en utökning med 140 tkr.
Investeringar	Inventarier till våra nystartade verksamheter Åsen, Solgården och Stinsen samt inventarier i övrig verksamhet. Socialförvaltningen står också inför en upphandling av verksamhetssystem. Total investering för Socialnämnden är 4,1 mnkr.
Kapitalkostnader	I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 1,5 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens uppdrag

Nämnden ansvarar för kommunens bibliotek och allmänculturverksamhet, kommunens fritidsgårdar och fritidsverksamheten samt för kommunens samarbete med frivillig- och kulturorganisationer.

Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-14 686	-14 933	-15 021	-15 294
Investeringsanslag (tkr)	-250	0	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge	Nämnden förväntas hålla sin budget 2016 och effektiviseringskravet för 2017. Budgetramen har efter utökningar och effektivisering ökat med 160 tkr.
Biblioteken	Under 2016 upphandlas ett nytt biblioteksdatasystem. Startdatum för det nya systemet är planerat till januari 2017. Initialt tillkommer vissa kostnader för implementering under år 2017, men på sikt beräknas systembytet innebära en effektivisering.
Fritid	Under 2016 påbörjas uppförandet av ett nytt ridhus till en beräknad kostnad av 6 mnkr. Nybygget beräknas ge ökade driftskostnader vilket inkluderas i ramen.
Fortbildning	Under 2016 sänktes anslaget för utbildningar och kompetensutveckling för att klara effektiviseringskravet. I ramen ingår medel för att återställa fortbildningsanslaget.
Lokaler	För att kunna svara upp till krav på handikappanpassning och brandsäkerhet tillförs medel.
Effektiviseringar	I ramförslaget ingår effektiviseringar med totalt 70 tkr.
Investeringar	Nämnden har inga investeringar i 2017 års budget.
Kapitalkostnader	I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 205 tkr.

Tekniska nämnden

Nämndens uppdrag

Tekniska nämnden förvaltar kommunens fastigheter samt ansvarar för gatu-, trafik-, mark-, beredskap-, handikapps- och säkerhetsfrågor i kommunen.

Tekniska nämnden	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-14 361	-15 988	-17 328	-18 922
Investeringsanslag (tkr)	-15 000	-24 100	-54 450	-50 950

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge Nämndens delårsprognos innebär att man inte klarar budget 2016, främst på grund av vattenskador. Sedan tidigare har nämnden 3,5 mnkr avsatta till planerat underhåll. Inför 2017 finns ytterligare 3,75 mnkr anslagit i budgetramen. En underhållsplanering har tagits fram under 2016 och den fortsätter nämnden att arbeta efter. Detta motsvarar ett planerat underhåll på 120 kr per kvm. För 2016 var underhållsbudgeten 58 kr per kvm, beräknat på att kommunen har cirka 60 000 kvm BTA (Bruttoarea – area av samtliga våningsplan, begränsad av omslutande byggnadsdelars utsida). Den förväntade effekten är att över tid ska kostnader för reparationerna (akut underhåll) minska då det planerade underhållet ökar.

Nämnden har fått tilldelade medel för att riva det gamla förrådet (1 mnkr) och kostnadsföring av förrådets bokförda värde (0,8 mnkr).

Nämnden har ett effektiviseringskrav på 1 % (535 tkr) av kostnaderna (exklusive kapital kostnader).

Fastighet Effektiviseringskravet för hela nämnden kommer främst att lösas genom ökade intäkter och lägre mediakostnader.

Vaktmästeri Under året kommer verksamheten att flytta in i det nya kommunförrådet. Omklädningsrummen ska anpassas för kvinnlig och manlig personal. En konvertering av värmesystem från elvärme till pelletspanna bör göras för att minska driftskostnaderna.

Gata & mark Skötselavtal för 7 prioriterade badplatser beräknas bli klara i början av året. Föreningar som sköter badplatser på egen mark är försäkrad genom kommunens olycksfallsförsäkring. Budgeten för skötsel av badplatser och annan renhållning ingår i ramen 365 tkr.

Inför året kommer verksamheten att ha bytt höjdsystem, vilket kommer att underlätta utbytet av kartdata. Detta medför ingen kostnadshöjning.

Investeringar I och med att nämnden ansvarar för alla kommunens fastigheter, ligger huvuddelen av kommunens investeringsbudget här med totalt 24,4 mnkr. Åtgärder i samband med Björbo cements exploatering uppgår till 4 mnkr. Löpande investeringar i fastigheter budgeteras till 4,5 mnkr. För att säkerställa fjärrvärmeleveranser i Djurås har nämnden 6,5 mnkr till förfogande. Under året kommer taken på Mockfjärds gamla ridhus och Björbo ishall renoveras för 1,5 mnkr. Andra investeringar är ombyggnation av ventilationsanläggningar och byte av uttjänta fordon med 1,5 mnkr.

Gata och marks investeringsbudget på 3,1 mnkr används till vägar och belysning.

**Kapital-
Kostnader** I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 27 154 tkr.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnadsnämndens uppgift är att verka för att människor och miljö skyddas från ohälsa och skadlig miljöpåverkan. Nämnden ansvarar också för den fysiska planeringen i kommunen liksom tillsyn över byggnadsverksamheten. Nämnden är en myndighetsnämnd som har att övervaka att plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen med flera lagstiftningar efterföljs.

Miljö- och byggnadsnämnden	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-3 450	-3 893	-3 939	-4 047
Investeringsanslag (tkr)	0	0	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge Verksamheten förväntas klara budget 2016. Nämnden har krav på effektiviseringar på 34,1 tkr. Efter den genomförda effektiviseringen ökas ramen med 550 kr.

Plan och bygg Bygglovstaxan och plantaxan behöver ses över. De närmaste åren kommer dock planresurserna att behövas för att genomföra interna planuppdrag. Det innebär att förväntade inkomster från planverksamheten uteblir om inte dessa ersätts genom interna anslag från beställaren.

Miljötillsyn Medel tillförs verksamheten för att utöka med en tjänst med kombinerat biolog- och miljökompetens.

Hållbar utveckling Verksamheten avsätter medel till Naturvårdsfonden och delar varje år ut ett miljöpris. Naturvårdsfondens medel kommer framöver att behövas för att sköta de befintliga 14 kommunala reservat som redan finns och iordningställa det nya reservatet Storhälla.

Effektiviseringar Nämndens anslag minskas med 34 tkr.

Investeringar Nämnden har inga investeringar i 2017 års budget.

Kapitalkostnader I budgetramen för 2017 ingår kapitalkostnader med 21 tkr.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Driftsanslag (tkr)	-2 044	-2 109	-2 132	-2 186
Investeringsanslag (tkr)	0	0	0	0

Inom kommunfullmäktiges verksamhet finns även budget för revisionen, valnämnden och överförmyndaren.

Kommunfullmäktiges anslag har ökat med 40 tkr för att kunna genomföra ytterligare granskningar.

Investeringar

Investeringsbudget 2017	Budget 2017
Kommunstyrelsen	
Kommunikationsavdelningen	
Trådlösa nät, utbyggnad	250
Serverkapacitet, lagring	1 000
Switchar, kommunikationsutrustning	250
Infrastruktur, övrig	500
Ekonomi	
Kopiatorer	300
Summa kommunstyrelsen	2 300
Barn- och utbildningsnämnden	
Kosten investeringar	1 100
Möbler/Inventarier	2 500
Fastighet verksamhetsanpassning	2 000
Summa BoU	5 600
Socialförvaltningen	
Inventarier	500
Inventarier Åsen	500
Inventarier Solgården	800
Inventarier Stinsen	800
Upphandling verksamhetssystem	1 500
Summa Socialnämnden	4 100
Tekniska nämnden	
Investeringar Fastighet	
Löpande investeringar i fastigheter	4 500
Central styrning värme o ventilation	500
Ombyggnation av ventilationsanläggningar	1 000
Åtgärder på Älvudden	500
Åtgärda tak Mockfjärds gamla ridhus o Björbo ishall	1 500
Skapa pedagogiska utemiljöer	1 000
Byta uttjänata fordon och maskiner 2016	1 500
Summa investeringar Fastighet	10 500
Strategiska fastighetsinvesteringar	
Säkerställa fjärrvärmeleveranser i Djurås	6 500
Summa strategiska fastighetsinvesteringar	6 500
Investeringar Gata och mark	
Gata o mark uppdrag mot allmänhet och föreningar	3 100
Åtgärder i samband med Björbo cements exploatering	4 000
Summa investeringar Gata och mark	7 100
Summa Tekniska nämnden	24 100
Summa verksamhetsinvesteringar	29 600
Summa strategiska investeringar	6 500
Summa Totalt	36 100

Tidigare år har vi lagt investeringsbudget för kommande år och med en plan för de två följande åren. I år pågår arbete med en *ekonomisk långtidsplan* för kommunen där investeringsplanering är en viktig beståndsdel. I denna plan kommer det att läggas förutsättningar för investeringsbudgeten för kommande år. Därför ingår ingen detaljerad plan för verksamhetsinvesteringar 2018-2019. I förutsättningarna ligger att ett äldreboende kommer att byggas dessa år samt vissa andra investeringar.

Kapitalkostnader för de projekt som är budgeterat under 2016 är budgeterat under förutsättning att projekten genomförs under 2016. Avskrivningarna är beräknat utifrån förutsättningen att de tas i anspråk mitt i året (juli månad) vilket bör vara ett korrekt medelvärde. För de strategiska investeringarna har kapitalkostnaderna beräknats utifrån de byggår och klardatum som finns i tabellen. Kapitalkostnader för alla byggprojekt är del av tekniska nämndens ram.

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Utfall 2015	Prognos 2016	Budget 2017	Plan2018	Plan2019
Verksamhetens intäkter	99 009		99 395	101 682	103 715
Verksamhetens kostnader	-604 695		-656 310	-666 707	-684 971
Avskrivningar	-22 067		-27 572	-29 021	-28 891
Verksamhetens nettokostnader	-527 753	-553 371	-584 487	-594 046	-610 147
Skatteintäkter	427 668	443 500	462 704	479 289	495 183
Generella statsbidrag och utjämning	112 804	116 692	135 727	128 896	129 431
Finansiella intäkter	6 879	7 222	6 480	6 480	6 480
Finansiella kostnader	-8 659	-7 886	-8 455	-8 455	-8 455
Årets resultat	10 939	6 156	11 969	12 164	12 492
Resultatmätt 2 % av skatter o bidrag	10 809	11 204	11 969	12 164	12 492

Balansbudget

Balansbudget (tkr)	Utfall 2015	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Tillgångar					
<i>Anläggningstillgångar</i>	675 323	724 200	752 828	784 428	813 528
<i>Omsättningstillgångar</i>	73 688	76 236	76 150	75 983	75 939
Summa tillgångar	749 011	800 436	828 978	860 411	889 467
Eget kapital och skulder					
<i>Eget kapital</i>	-193 461	-199 617	-211 586	-223 750	-236 242
<i>Därav årets resultat</i>	-10 939	-6 156	-11 969	-12 164	-12 492
<i>Avsättningar</i>	-2 516	-2 385	-2 358	-2 327	-2 291
<i>Långfristiga skulder</i>	-457 921	-503 321	-519 921	-539 221	-555 821
<i>Kortfristiga skulder</i>	-95 112	-95 112	-95 112	-95 112	-95 112
Summa eget kapital o skulder	-749 011	-800 436	-828 978	-860 411	-889 467

Sammanfattning av beslutspunkter

Förslag till kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige

1. Fastställa skattesats för 2017 till 23,01 %.
2. Fastställa "Verksamhet och budget 2017-2019" som kommunens budgetdokument för perioden.
3. Fastställa de resultat- och balansbudgetar som ingår i dokumentet som kommunens budget för perioden.
4. Fastställa de ekonomiska anslag och ramar för kommunens nämnder som föreslås i "Verksamhet och budget 2017-2019" till totalt 583 327 tkr kronor år 2017 enligt följande fördelning

Anslag (tkr)	Budget 2017
Kommunstyrelse	-86 911
Barn- och utbildningsnämnden	-256 323
Socialnämnden	-203 211
Kultur- och fritidsnämnden	-14 933
Tekniska nämnden	-15 988
Miljö- och byggnadsnämnden	-3 893
Kommunfullmäktige	-2 069
S:a Anslag	-583 327

5. I kommunstyrelsens ram ingår ett anslag på 11 630 tkr som avser lönehöjningar som blir effekt på budget 2017 av lönerörelserna 2016 och 2017 för personal i kommunens alla verksamheter. Denna ram får fördelas till övriga nämnder i enlighet med lönerörelsernas utfall utan ytterligare beslut i kommunfullmäktige.
6. Fastställa ett anslag till investeringar år 2017 på 36 100 tkr enligt följande fördelning

Investeringsanslag (tkr)	Budget 2017
Kommunstyrelsen	-2 300
Barn- och utbildningsnämnden	-5 600
Socialnämnden	-4 100
Kultur- och fritidsnämnden	0
Tekniska nämnden	-24 100
Miljö- och byggnadsnämnden	0
Kommunfullmäktige	0
S:a Anslag	-36 100

7. Fastställa de finansiella delmål 2017 som finns föreslagna i budgetförslaget "Verksamhet och budget 2017-2019".
8. Fastställa de mål för verksamheten: Värdegrund/förhållningssätt samt Vision och Strategiska mål 2017-2019 som finns föreslagna i budgetförslaget "Verksamhet och budget 2017-2019".